

GAZETA KORRESPONDENTA

WARSZAWSKIEGO Y ZAGRANICZNEGO.

Z WARSZAWY DNIA 15. SIERPNIA ROKU 1800. w PIĄTEK.

z Wiednia dnia 6. Sierpnia.

Wyszedł tu patent Cesarza Jmci stanowiący, iż ponieważ bankocetle *Wiedeńskie* zostały już przez używanie nadpsute, przeto wprowadzone są nowe podług poprawionej, trwałe i nie tak sfałszowaniu podległe formy, które zamienione będą za dawniejsze bankocetle, a te zupełnie z cyrkulacji wyprowadzone zostaną. Nowe te bankocetle wygotowane są od dnia 1. Stycznia 1800.

z Londynu d. 25. Lipca.

Odebraliśmy tu wiadomość o powszechnym zawieszeniu broni między Cesarzem i *Francją*. Oppozycja uważa krok ten za poprzednika niezwłocznej negocjacyi.

Wczoraj P. *Tierney* w izbie niższej podał dodatek do billu subsydyalnego dla Cesarza, aby żadne pieniądze Cesarzowi nie były poślane, jak tylko oddzielny pokoy z *Francją* podpisze. Wiem z pewnością rzekł, iż Cesarz ratyfikował już rozejm w *Włoszech* zawarty, przeto i w tym przypadku radziłbym zatrzymać pieniądze, gdyż zawieszenie broni zawsze poprzednikiem pokoju uważane być powinno. Dwa tylko mamy jeszcze miesiące do zakończenia kampanij, w tym przeciągu czasu zapewne negocjacya prowadzona będzie, i żadnego ślęgo przyłożenia się do wojny oczekiwać nie można. Stan rzeczy może przymusić Cesarza do zawarcia powtórnie oddzielnego pokoju.

P. *Dundas*: Ratyfikacya traktatu przez Króla podpisana wkrótce stanie w *Wiedniu*, iakże więc Ministrowie przez takowy dodatek mogą być wstrzymywani od dotrzymania słowa wiernemu przymierzeńcowi. Dotąd największe otrzymywaliśmy korzyści z przyłożenia się do wojny Cesarza, mamyż teraz wstecz się cofać? Lepiej jest, użycie summ raz uchwalonych rządowi zostawić, niżeli wzniecić żądze ambicyi, zachwianie podeyrzenia i burze partyow. W ten czas tylko gdyby Ministrowie nie obrocili pieniędzy ściśle do ich przeznaczenia, Parlament ma moc pociągnąć ich do odpowiedzialności.

Jones: Za coż nas interessa stałego ładu ma-

ią tyle zatrudniać, i tyle pieniędzy kosztować? A jednakże przy wszystkich usiłowaniach naszych nie potrafimy przeszkodzić oddzielnemu pokoiowi. Ostatnia konwencya na dniu 20. zawarta jest takiego gatunku, iż w nas zazdrość wzbudzić powinna. Tym czasem zważmy ile *Anglia* cierpi w ciągu tej nieszczęśliwej wojny. Jeżeli pokoy zawartym nie zostanie, na ów czas pierwszy będą za następnym zwołaniem Parlamentu który wniosę adreś do Króla względem zatrważającego stanu kraju naszego.

Elford: Wszak Lud jeszcze o pokoy nie prosi.

Martin: Wprowadzone nowsze ustawy, zabezpieczyły mu składać skargi przed Parlamentem. Ministrowie i ich stronnicy przez zaślepienie czyli też swoj upor, wstrzymują pokoy.

Generalny Prokurator: Taka mowa jest nieprzystoyną, i niezgadza się z powagą Parlamentu. Uczyniony wniosek jest raczej satyrą na Ministrow i naszych sprzymierzeńców.

Martin: Żądam aby słowa moje były w protokół wpisane, przy nich żyć i umrzeć pragnę.

Gdy przyszło do głosowania, wniosek Pana *Tierney* 38. kreskami przeciw 4. odrzucony został.

Pan *Jones* wprowadził znowu w odmienną postać już tyle razy rozbieraną okoliczność względem traktatu pomiędzy G. *Kleberem* i *Turkami* zawartego, względem uczestnictwa do niego *Sidneya Smith* i rozkazow lordowi *Keith* poślanych. Należy nam wiedzieć (rzekł) co za urząd odbywa brat *Sidneya Smith* w *Konstantynopolu*? Czy nie miał prawa sam do negocjowania? Należy nam widzieć umocowanie dane *Sidneyowi Smith* na komendę w *Egipcie*, abyśmy sądzić mogli, iak daleko on mógł negocjować w charakterze Pełnomocnika *Angielskiego*, gdy wraz z bratem swoim podpisał się na traktacie? Nie należałoż instrukcyow przez które traktat obalonym został, wrzód komunikować Generalowi *Kleberowi*, *Sidneyowi Smith* i *Porcie*? tym sposobem nie byłoby 8000 *Turkow* wy-

ciętych, a tron i stolica Sułtana niezo stałyby wystawione na niebezpieczeństwo.

Dundas odpowiedział, iż byłoby nieroztropną rzeczą złożyć Parlamentowi traktat Anglii z Portą. Sidney Smith nie otrzymał nigdy komendy w Egipcie, ani żadnego pełnomocnictwa, nie ma przeto żadnego pisma w tej mierze do złożenia Parlamentowi.

Dundas złożył potym rachunki kompanij Wschodnio-Indyjskiej.

Na wniosek Lorda Grenville uchwalono, aby przy rozpoczęciu każdej sessyi Parlamentu, mianowany był jeden Par na ciągłego Prezydenta Kommissyow wyznaczonych do roztrząsania billow publicznych i prywatnych, z pensją do tej dostojności stosowną. Lord Wolsingham odbywać będzie ten urząd w ciągu teraźniejszej sessyi.

Gdy Biskup de Lincoln chciał mówić i kreskować względem billu o młynarzach i piekarzach, a nie był ubrany w swoy mantolarz, powstało zapytanie czyli Biskup bez swolego ubioru może się w izbie pokazać i kreskować. Zdania były w tej mierze podzielone, arbitrowie ustąpić musieli w czasie obrady, równie iak sam Biskup. Rzecz ta jednak odesłana potym została do Kommissyi nad przywilejami Parlamentu dozor mającej.

Za przybyłą wiadomością, iż zawieszenie broni w Niemczech także zostało zawarte, papiery nasze dwoma procentami podniosły się.

P. Bruce brat hrabiego d'Elgin wyjechał wczoray do Konstantynopola.

Doktor Woodwille wyjechał ztąd do Paryża, dla dania większego oświecenia względem zaszczepienia ospy materją z ospy krow zbieraną.

Z przylądka Dobrey nadziei mamy doniesienie, iż na okręcie *Launcester* 4. maytkow z powodu buntu zostało powieszonych. Wojna znowu jest rozpoczęta z niektórymi Xiążętami Afrykańskimi. G. Dundas musiał przeciw nim wyruszyć na 600 mil Angielskich wgląd kraju, gdyż część dragonij Angielskiej została przez nich odciętą i zniszczoną.

Lord Carysford szwagier Lorda Grenville pojechał do Berlina z ważnemi zleceniami.

Gdy Pitt przeglądał ostatnią razą więzienia w *Colbathfields*, znalazł tam dwie osoby za przestępstwa przeciw krajowi w więzieniu siedzące, które były naygorliwszemi stronnikami jego podówczas, kiedy oświadczył się za reformą Parlamentu.

Nasza Admiralicja odebrała urzędową wiadomość, iż Porucznik Burke z eskadry *Borias*

Waren zabrał okręt wojenny który eskortował konwoy idący do Brest. W tym zdarzeniu Francuzi zabrali do niewoli 4ch naszych oficerow i 83. ludzi, których do Nantes zaprowadzili.

Okręt Królewski *Ariane* przybył z Elzener do Harwich z PP. Hailes, Lordem Whitworth i Casamajor.

Generałowie Knox i Don powrocili z wyspy *Wight* wraz z Generałem Pulteney. Odbywali z Panem Dundas długie i częste konferencye, do których wzywany był także G. Maitland.

Podług niektórych od flotty listow, zamiar uderzenia na *Belle-Isle* ieszcze zaniechanym nie został.

Rząd wyspy Francuzkiej nakazał konfiskacyą dóbr należących do Amerykanow. Kapitan Prebble komendant fregaty *Essex* donosi o tym rządowi z przylądka *Dobrey nadziei* pod dnem 13. Marca, i dodaje, iż popłynie na krążenie do cieśniny *Sonde*, która jest zajęta przez Francuzkie statki korsarskie.

Reszta wojsk Rosyjskich wypłynęła z *Portsmouth*.

z Londynu d. 29. Lipca.

Dzis Krol w izbie wyższej zamknął terażniejszą sessyę parlamentu, następującą mową:

„Milordowie. Zamykając ninieyszą pracowitą sessyę Parlamentu wiuieniem oddać sprawiedliwą pochwałę pilności i stałości iaką okazaliście w rozmaitych okolicznościach tyczących się interesow publicznych. Z szczegulnym ukontentowaniem wińszuję wam tego powodzenia z iakim dokonaliście zupełne połączenie obu moich krolestw W. Brytanij i Irlandyi.

Ten wielki szrodek, ku któremu oddawna życzenia moje wymierzone były, będę uważał za nayszczęśliwsze w ciągu rządow moich zdarzenie, gdyż przekonany jestem, iż nie dzielniey przyłożyć się nie może, aby moi poddani Irlandzcy używali zupełnych korzyści z konstytucyi Bryttańskiej wypływających, nad to połączenie przez które pomyślność i potęga całego Państwa na naypewniejszych zasadach jest zagruntowana.

Z wielkim żalem widziałem iak przykre uciskanie Ludu moiego, wśród ciągłej zboża drożyzny, lecz spodziewam się, iż za błogostawieństwem Bożkim, zbliżające się żniwa przyniosą i skuteczną ulgę Ludowi przyniosą.

Mei Panowie Izby niższej.

Składam wam szczegolne dzięki za gorliwość i szlachetny zapal, z ktoremi opatrzyliście rozmaite potrzeby służby krajowej. U-

bolewam ja nad koniecznością tych podwojonych ofiar z strony poddanych moich tożonych, lecz te były nieodbitemi do utrzymania naysłabszych naszych korzyści, a z niemłą pociechą uważać można, iż dochody, handel, i źródła skarbowe kraju naszego bardziej nad wszelkie dawniejsze przykłady zakwitnęły, i jeszcze coraz więcej pomnażają się.

Milordowie, i Moi Panowie.

Dalszy ciąg kampanij na stałym lądzie, nagłym szczęściem zwrotem zawiodł najwyższe nadzieje nasze, i jakie stan okoliczności w iey początkach w nas wzbudził, przez co nieszczęśliwym sposobem znaczna część *Europy* znowu na nędzę i niebezpieczeństwa wystawioną została, od których przez okazałe zwycięztwa moich przymierzeńców była już wybawioną.

Jakkolwiek wypadki te zasmucają nas, wszelako smutek ten ślodzić będzie myśl, iż w ciągu tej ważnej walki usiłowania moje i Parlamentu moiego statecznie dążą do utrzymania praw i korzyści naszych, równie iak do ożywienia i wsparcia usiłowań innych mocarstw w celu obrony wolności *Europy*.

Pomimo zmiany szczęścia wojennego, stałość wasza przyniosła najważniejsze korzyści w ogólnym stanie interesów, a gorliwość iaką w nowych waszych oświadczeniach i obradach okazaliście, najlepsze podanie miśzrodki do osiągnięcia wraz z przymierzeńcami moimi powszechnego dobra, i czuwania wszrod wszelkich okoliczności nad honorem korony moiej, nad szczęściem poddanych, i bezpieczeństwem, tudzież pomyślnością każdej części Państwo *Bryttańskie* składające.

Ponieważ w mowie tej niemasz wyrażoney wzmianki o dalszym prowadzeniu wojny, przeto wielu wnosi zdą, iż Ministrowie nasi nie są dalekiemi od wniyscia w negocyacye, gdyby warunki ich były sfosowne do powźchnego dobra, honoru Korony, szczęścia *Anglikow*, i bezpieczeństwa Państwa *Bryttańskiego*.

Nim Parlament został odroczonym, P. Jones na dniu 28. zapytał się jeszcze Pitta, czyli *Anglia* będzie przypuszczoną do negocyacyow pokoju po zawartym między Cesarzem i *Francją* zawieszeniu broni? Minister odpowiedział, iż podług obowiązkow urzędu swojego, nie może tego zapytania rozwiązać.

Podług obszernych rachunkow złożonych izbie niższej przez Pitta na dniu 28., dług narodowy *Angielski* na początku wojny dnia 5. Stycznia 1793. wynosił 227. mil: 989,148. funtow, procz rocznych opłat do miliona 293,670. funtow dochodzących. Dług ten na dniu 1. Lutego 1800. zmniejszony został do

205. millionow 826,493. funtow, a opłaty roczne do miliona 253,670. funtow. Od rozpoczęcia jednak wojny, to jest od dnia 1. Lutego 1795. aż do dnia 1. Lutego 1800. przybyło nowego długu 257. millionow 787,792. funtow, tudzież 283,206. funtow w opłatach rocznych. Gdy odejmiemy summy które do *Irlandyi* należą, albo które przez taxę na dochody, i inne są zastąpieniami, na ów czas stały dług narodowy W. *Brytanij* konsolidowany, na dniu 1. Lutego 1800. wynosi razem 379. millionow 525,000. funtow, a niekonsolidowany 12. millionow 492,228. — Summa na potrzeby krajowe w roku niniejszym 1800. wynosi w ogule 64. millionow 651,000. funtow. Taxy na ten rok obrachowane są do 36. millionow 728,000. funtow.

Osobliwsze zdarzenie z iedną fregatą *Duńską* przytrafione, ściagnęło tu powszechną uwagę.

Na dniu 26. Lipca w wieczor cztery okręty Królewskie spotkały pod *Ostendą* fregatę *Duńską Freya* od 38. armat która konwoiowała 2. bryggi, 2. galioty i 2. inne okręty. Okręt *Nemesis* zbliżył się do fregaty i zawołano z niego na *Duńczykow*, iż poślany będzie bat na przejrzenie ładunku statkow. Komendant *Duński* odpowiedział, iż każe dać ognia do batu iezli się ten zbliży. Wszelako bat z gciu ludźmi wyszedł naprzeciw konwoiowi. Fregata dała zaraz ognia, lecz postrzał chybiwszy bat, trafił w okręt *Nemesis* i zabił iednego człowieka. Na ów czas *Nemesis* dał ognia z bateriow, przez co powstała bitwa 25. minut trwająca, w której fregata *Duńska* dzielnie się broniła, lecz zostawszy uszkodzoną w masztach i korpusie swoim, spuściła żagle. Dwóch ludzi na okrętach *Nemesis* i *Arrow* zostało zabitych, wielu jest rannych.

Niektóre pisma nasze twierdzą, iż konwoy *Duński* procz konopi, naładowany był potrzebami wojennemi; rzecz się ta z czasem wyświeci. Fregata *Duńska* i 6 statkow zaprowadzone zostały pod *Deal*, gdzie komunikacya między niemi i brzegiem, zupełnie jest odcięta.

Ciekawi iesteśmy skutkow tego osobliwszego zdarzenia zupełną postać wojeną biorącego, i czyli nie skończy się tak iak dawniejsze zdarzenie z zabranym konwoiem *Szwedzkim*.

Jak tylko przyszła o tym do admiralicyi wiadomość, złożona była zaraz rada gabinetowa, poczym P. Drummond z depezmami do *Kopenhagi* wysłany został.

Lifty z *Deal* donoszą (mowi gazeta ministeryalna *the Times*) iż wydany został rozkaz,

aby kapry nasze wszystkie okręty pod banderą *Duniską* płynące chwyciły.

Familia Krolewska wyjechała z *Windsor* do *Weymuth*.

Dziś w *Londonie* było zebrane zgromadzenie pewnej liczby osób, dla rozważania, czyli nie byłoby rzeczą przyzwoitą podać Królowi petycją, aby raczył takich użyć środków i jakie mądrość jego uzna za skuteczne, do rozpoczęcia niezwłocznego negocjacyow z Rządem *Francuską* i przywrócenia pomysłowości pokoiu.

Woyłka zebrane w obozie pod *Southampton* mają być na 20. okrętach wysłane na morze szrodziemne.

Pułkownik *Sloane*, który w czasie negocjacyow w roku 1783 w *Paryżu* się znajdował, pojechał do *Wiednia*.

Xiąże *de Livi* pomimo tego, iż dowodził jednym regimentem w *Quiberon*, otrzymał pozwolenie powrócenia do *Paryża*, a część majątku jego będzie mu oddana.

Xiąże *Bedfort* darował akademij Krolewskiej bardzo piękny zbiór rysunkow.

Na okręcie *Ifis* ładują pieniądze służące za subsydy dla Cesarza *Rzymskiego*.

Francuzi ze swojej strony iak slychać czynią także przygotowania do wyprawy morskiej, i w tym celu zebrały się woyłka pod *Havre* i *Cherburgiem*.

z *Hagi* dnia 2. Sierpnia.

Wczoraj w wieczor między godziną 5. i 6. przybył tu kuryer przyflany od naszego w *Paryżu* ministra Ob. *Schimmelpenninck* z przyjemną wiadomością, iż artykuły przedugodne pokoiu między Cesarzem jako Królem *Węgierskim* i *Czeskim* z iedney, a Rządem *Francuską* z drugiej strony zostały umowione, a iak niektórzy twierdzą na dniu 29. Lipca są podpisane.— Słysząc, iż pokoy w *Campo For-*

mio został położony za zasadę do tychże artykułow.

z *Paryża* dnia 26. Lipca.

Zapewniaia, iż podpisanie artykułow przedugodnych między naszą Rządem i Cesarzem iako Królem *Węgierskim* i *Czeskim* niezwłocznie przyidzie do skutku i przez Hr. *St. Julien* w imieniu Cesarza będzie podpisane. Przynamniemy to jest rzeczą pewną, iż stała już zupełna zgoda względem zasad i głównych umow we *Włoszech*. Hr. *St. Julien* był w tych dniach na obiedzie u pierwszego Konsula.

Senator *Barthelemi* podług tutejszych Dziennikow ma wyjechać do *Bazyli*, a ztamtąd do *Wiednia* w okolicznościach pokoiu.

Dzisiejszy *Monitor* zawiera w sobie rozmaite wiadomości względem *Egiptu*, gdzie inż przed odjazdem poległego pod *Marengo* Generała *Desaix* wiadano o tym, iż *Bonaparte* został pierwszym Konsulem, *Kleber* znajduje się na czele więcej iak 20 tysięcy ludzi. *Alexandrya* opatrzona jest w przeszło 300 armat. W arsenalach znajduje się jeszcze przeszło 3. miliony ładunkow i 50 armat. „Nasza armia (dodaie *Monitor*) będzie bronić *Egiptu*, którego zdobycie ważne za sobą pociągnąć może skutki.

Następują potem listy zmarłego Generała *Desaix*, Ob. *Poussielgue*, *Sidneya Smith*, *Klebera* i Lorda *Keith*. Ostatni pod dniem 23. Marca donosi Ob. *Poussielgue*, iż dopiero teraz odebrał od rządu swego pozwolenie, dania wolnego wyjścia woyłkom *Francuskim* z *Egiptu* do *Francyi*, byle tylko nie na okrętach wojennych. *Sidney Smith* otrzymał był pierwsze przeciwne temu rozkazy pod dniem 10. Stycznia. Pisał iednak jeszcze pod dniem 8. Marca do Ob. *Poussielgue*, iż spodziewa się, że te rozkazy pomimo zaszlych wypadkow cofnięte zostaną.“ Z zimną krwią patrzę (sko-

wa są jego) na ciężką odpowiedzialność, która mnie czeka, idzie tu o moje życie, lecz wolę je stracić w sposobie niewinnym, niż utrzymać się przy nim, zaślugując przez to nie tylko na śmierć, ale i na hańbę.

Gdy G. Jourdan mianowany został ministrem pełnomocnym Rządu w Piemontcie. Bonaparte pisał do niego list następujący.

Rząd sądzi być obowiązkiem nadanie zaszczytu zwycięzcy pod *Fleurus*. Wie o tym że to nie z jego pochodziło winy, iż nieznajdował się w szeregach zwycięzców pod *Marengo*. Konsulowie nie wątpią Obywatelu Generala, iż w poselstwie które Ci polecają, okaziesz ten duch pojednania i umiarkowania, który jedynie naród *Francuzki* godnym kochania w oczach sąsiadów swoich uczynić może.

Na podanie pierwszego Konsula, G. *Fauvois* komendant *Malty* mianowany jest członkiem Senatu. Ta nominacja ma być mu poślana.

Szkola główna w Turynie która niedawno zamknięta została, znowu jest otworzoną.

Tutejsze Dzienniki twierdzą, iż z *Bawaryą* równie pokory wkrótce zawarty będzie za pośrednictwem jednego Dworu.

Po raporcie zdanym przez Ministra wojennego pierwszemu Konsulowi, względem postępowania republikańskiego mieszkańców departamentu *Wandei* w czasie ostatniego wyładowania *Anglików*, Bonaparte pisał do Prefekta *Wandei* pod dniem 26. Lipca list następujący:

„Zdany mi jest rapport o dobrym sprawieniu się mieszkańców w *Noirmoutier*, *la Croisier*, *Barbatze* i *Beauvoir* w czasie rozmaitych wyładowań które *Anglicy* uskuteczniłi. Doniesiono mi, iż właśnie ciż sami którzy w czasie wojny domowej największej obłąkani mi byli, okazali teraz największe męstwo i

naywierniejsze do rządu przywiązanie. Każ przeto wybrać 12. mieszkańców, którzy się w tych potyczkach najlepiej sprawili, i przysłać ich do *Paryża* w asystencyi jednego officera, który niemi dowodził. Chcę widzieć tych pocziwanych i dobrych *Francuzów*, chcę aby Lud *Paryżski* widział ich, i aby z sobą zanieśli napowrót do domów dowody ukontentowania Ludu *Francuzkiego*. Jeżeli pomiędzy temi osobami które się wiernością swoją największej zaszczyliły, znajdują się iacy księża, tedy ich mianowicie przysłać mi, gdyż ja kocham i szanuję księży, którzy są dobrymi *Francuzami*, i którzy oyczyznę swoją przeciw iey nieprzyjaciolom bronią.

(podpisano) Bonaparte.

Rząd wyrokiem nowym nakazał, iż odąd Dekady święcone tylko być mają przez urzędników publicznych, każdej zaś prywatney osobie wolno będzie ten lub inny dzień obchodzić.

Tymczasowy rząd Rządu *Lukkańskiego* pod dniem 11. przysłał pierwszemu Konsulowi petycją z prozbą aby *Lukka* z sąsiedzką *Rzeczpospolitą* we *Włoszech* połączoną została. Mała liczba źle myślących ludzi, którzy Bonapartego i innych Generalów *Francuzkich* w *Lukce* znieważyli, nie powinni być rachowani, w miarę większej części Obywatelów do brze myślących.

Generalowie *Ferrand*, *Lasalle* i inni są mianowani szefami brygad *Weteranów*.

Generalowie *Malet* i *Clement* dowodzą obozem pod *Dijon*.

General *Zach* który pod *Marengo* w niewolę się naszą dostał, wszedł wiele szacunku iemu okazywanego, wyjechał stąd na dniu 27. Jest on bratem sławnego astronoma Pana *Zach* w *Gotha*.

Pod *Dieppe* *Anglicy* chcieli także skutecznie wylądowanie, lecz im się niepowiodło.

W kraju *Gryzonow* dostał się nam w niewolę sławny Generał tamtejszy *Salis*.

Zburzona w *Faenza* brama tryumfalna dawniej na honor *Bonapartego* wystawiona, musi być teraz na nowo kosztem tych którzy ją zniszczyli, wystawiona.

Pomiędzy *Lukką* i krajem *Genueńskim* mowi *Monitor*, znaydute się przesmyk kraju należący do *Toskanij*. Chociaż tam żadnych wojsk nie było, a dla wniścia do *Lukki* trzeba było okrążyć drogi przeszło 60 mil *Francuzkich*, wszelako *Francuzi* ściśli konwencyi pod *Marengo* przestrzegacze, woleli raczy drogi tej nadłożyć, byle nie naruszyli *Territorium Toskańskiego*.

Generał *Dulauloi*, który artylleryą w zachodnich departamentach dowodził, mianowany jest kommandantem fortecy *Tortony*.

Na mocy zawartego traktatu dnia 20 Stycznia pomiędzy gubernatorem *Portugańskim* na wyspie *Xiążcey* przy brzegach *Gwinei* leżącej, a kommandantem naszych okrętów wojennych na morzu *Afrykańskim* zaaydujących się, wolno jest kaprom *Francuzkim* i *Hollenderskim* zdobyte tam swoje przyprawadzać i one sprzedawać.

Wyrok Konsulow Rzpltey do ministra wojennego dnia 25 Lipca:

Obywatelu Ministrze. Rząd rozkazał aby fregaty z *Dunkierki* do *Fliśingi* popływały i tamże zupełnie uzbrojone zostały. Wszakże nic z tego nie zrobiono, wszystkie fregaty w stanowiątku *Dunkierki* pozostały, żadnych środków do ich bezpieczeństwa nieprzedsięwzięto, mianowicie zaś przeciw statkom bombardyerskim. Znaydują się jednak w porcie szalupy kanonierskie i inne małe uzbrojone okręty, które przy dozorze dobrym i gorliwości, mo-

gły być w stanowiątku postawione. Rząd dowiedział się, iż błaża ambicya trwająca między Kommissarzem do uzbraiania, i kommandantem portu, była przyczyną do tego tak szkodliwego zaniedbania. Wie Rząd iak często podobna ambicya w marynarce służbie szkodziła. Day więc natychmiast rozkaz Obywatelu Ministrze, aby w *Dunkierce*, szef administracyi, kommandant portu, Generał w stanowiątku dowodzący, kapitan fregaty *la Desirée* i wszyscy officerowie którzy nieprzytomni byli, gdy ta fregata przez *Anglikow* napadniętą została, aresztowani i do *Paryża* przywiezieni byli, gdzie sąd na nich odbywać się będzie. Użyjesz razem środków, aby przez ich nieobecność służba na niczym niecierpiała.

(podpisano) Pierwszy Konsul *Bonaparte*.

Sekretarz Stanu *Maret*.

Rząd postanowił, iż każdej Dekady ogłoszenie małżeństw czynione będzie, a następujący dopiero Dekady małżeństwo dokonane być ma.

Z *Turyngu* donoszą, iż na rozkaz *Bonaparty*, mają być utworzone bez zwłoki 4. batalliony nowe w *Piemencie*.

z *Bruxelli* dnia 31. Lipca.

Od 2. dni przejeżdżało tedy wiele kuryerow, z których dwaj wieźli ważne depesze dla Generała *Augereau*. Zmierzali do *Dusseldorfu*. Wiadomo jest, iż rząd *Francuzki* dał rozkaz temu wodzowi, aby takie poczynił wojenne rozrządzenia, iak gdyby kroki nieprzyjacielskie znowu rozpocząć się miały. Wojska do *Belgium* przeznaczone, inne zlecenie odebrały, a armia w niższym *Renie* ma być jeszcze pomnożona, i w takim postawiona stanie, aby działania swoje ze szczególnem rozpocząć mogła.

Zawczoray w nocy przejeżdżał znowu kuryer *Pruski* do *Paryża*.

Prefekci w kraju naszym mają rozkaz wyłaniania konfrypcyinych do armij odwodowej w *Dijon*. Wojska także *Francuzkie i Hollenderskie* przeznaczone nad *Ren* i do *Menu*, marsz swoy przyspieszają.

Armia odwodowa w marszu do *Włoch* pod Generałem *Brune* będąca, wynosi 22 tysiące ludzi.

z *Hagi* d. 2. *Sierpnia*.

Okręty *Angielskie* zawsze się jeszcze przy brzegach naszych ukazują, te jednak są do brze wojskiem osadzone i w najlepszym stanie obrony. *Zelandya* mianowicie tak jest obronna od lądu i morza, iż każde uśłowanie nieprzyjaciela bezskutecznym zrobić może.

Dnia 29 zeszłego miesiąca nowa trzecia część deputowanych weszła do ciała *Prawodawczego*.

Przybyłe z *Dunkierki* do *Flissingi* 3 fregaty *Francuzkie* udały się do zachodniej *Skaldy*.

Mowią tu znowu o pożyczce 12 millionow dla Rządu *Francuzkiego*, która iak wiadomo przed rozpoczęciem kampanij nie udała się.

Od granic *Czeskich* d. 24. *Lipca*.

Wiadomość iż w *Karlsbadzie* odprawia się konferencya Ministrów rozmaitych dworów, czyli iak inni nazywają preliminarny kongres pokojny, zdaie się być prawdziwą. Procz Hr. *Cobenzl*, Hr. *Metternich*, Hr. *Arnim*, znajdują się jeszcze Poseł jednego odległego w wojnie zstającego mocarstwa. Ponieważ zaś powszechny pokoy jest w zamiarze, przeto niektórzy pełnomocnicy mają się udać do *Londynu* i tam rozmówić się z *Pittem*, dla przyspieszenia ile możliwości ogolney pacyfikacyi. Hr. *Buxhewden* pojechał do *Drezna*.

z *Frankfortu* dnia 29. *Lipca*.

Generałowie *Francuzcy i Austriaccy* dowodzący w okolicach naszych, nie mogli się zgodzić na oznaczenie linii demarkacyjney jaką zajmować mają. Z tego powodu Ge-

nerał *Francuzki Collaud* pisał do G. *Simbschen* list następujący:

„Mości Panie Generale. Niepotrzebną jest rzeczą, ażebyś mi WMPan proponował układy, gdy niechcesz uskutecznić ugody podpisaney przez Generałów kommandujących, atoli nie możesz równie iako i ja sprzeciwić się konwencyi między temi dwoma Generałami zaszły.

„Traktowali oni dla armij Cesarza i iego sprzymierzeńców i zapewne Generał *Austriacki*, który dowodził armią *Moguncką*, w tey się znajduje liczbie. Ja sam uskuteczniłem. Traktat, kazawszy się moim wojskom ustąpić, gdy zaś WPan nie cofniesz swoich, zostaniesz w odpowiedzi za to, co ztąd może nastąpić.

„Układy, które mi podajesz, są zupełnie przeciwnie konwencyi zaszły między Generałami obydwóch armiów. Rzetelność i otwartość z iaką z WPanem postąpiłem, powinna go była do rowneyże rzetelności pociągnąć. Mam honor &c.“

(Podpis:) *Collaud*.

z *Neuwied* d. 27. *Lipca*.

Wojska *Batawskie* pod dowództwem Generała *Dumonceau* postępują spiesznym marszem powyżej *Renu*. Wspomniony Generał wczoray przejeżdżał tedy do *Moguncyi*, gdzie Generał *Augereau* miał także stanąć.

Od granic *Austriackich* d. 31 *Lipca*.

Cesarz Imć większą część dnia obraca teraz na interessa krajowe i albo sam pracuje, albo odprawia konferencye z ministrem *Thugutem*, które z do 5 godzin trwają. Wspomniony minister pracuje częstokroć aż do północy. Lubo wszystko wielką tajemnicą jest pokryte, prace jednak nie mają innego zamiaru nad przyspieszenie pokoju.

Policya rozkazała wielu cudzoziemcom z *Wiednia* wyjechać.

Ponieważ bankocetle *Wiedeńskie* w kraju *Medyolańskim* z kursu są wyciągnięte, przeto posłano tam frebro z *Wiednia* dla ich wymienienia.

Mowią, iż gabinet nasz wszelkich przykład, usilności aby pokoy przyszły mógł się w powszechny zamienić. W *Wiedniu* oczekują kurjera z *Paryża*, który ma przywieść podpisane przedugodne artykuły przez pierwszego Konsula.

Królowa *Neapolitańska* jest już w drodze przez *Ankonę* do *Wiednia*.

Bunt który się dał widzieć w regimencie *Dalmatów* w *Wenecyi*, mówią iż miał rozciągłość w dalszym kraju *Weneckim*, dla czego rzecz ta ściśle jest teraz dochodzona.

z *Berny* d. 26. Lipca.

Mowią, iż Minister *Francuzki* Ob. *Reinhard* podał kommissji wykonawczej Imieniem swiego Rządu Notę stosowną do sprawy Ob. *Moufson*, żądając satysfakcyi za pokrzywdzenie Ministra *Talleyrand* niesprawiedliwie oskarżonego przez fałszerzów listu przyznanego Sekretarzowi generalnemu *Helweckiemu*.

Senat po niejakich sporach, potwierdził wyrok, na mocy którego trzecia część wielkiej Rady ma ustąpić na dzień 1. Sierpnia; sposób zastąpienia wychodzących Deputowanych nie jest jeszcze ułożony, lecz wielu utrzymuje, iż to nie nastąpi, i że nawet wielka Rada będzie przedłużoną.

z *Rzymu* d. 10. Lipca.

Ostatniej Niedzieli Ojciec S. od czasu swego do stolicy przybycia pierwszy raz wyjechał z swego pałacu pod eskortą oddziału kawalerji *Neapolitańskiej* i udał się do *Watykanu*, gdzie odprawił mszę w kaplicy *Papieżkiej* w obecności Króla i Królowy *Sardyńskiej*. Z tego powodu dana była wspaniała illuminacja na placu i na kopule *Watykanu*.

Xże *de Chablais* Stryi Króla *Sardyńskiego* przybył tu dnia 8. t. m. wraz z Arcybiskupem *Turyńskim*.

z *Hamburga* dnia 5. Sierpnia.

Podług listów które tu z *Hagi* przybyły, rozniósł się tamże wiadomość więcej niż do prawdy podobna, iż artykuły przedugodne pokoju między *Francją* i *Austrią* w istocie zawarte zostały. Urzędowego nic jeszcze w tej mierze nie ma.

Umarł tu na dniu dzisiejszym zasłużony w literaturze pisarz sławny profesor *Busch* w roku 73 życia swego.

W *Lilienthal* wsi o milę od *Berny* leżącej w bardzo przyjemnej okolicy założone są kąpiele, chociaż tam żadnych wód mineralnych nie ma, lecz osoby chore biorą sztuczne kąpiele z zioł, soli, żelaza, siarki &c. Podług przepisów doktora, równie biorą wody *Piemontskie*, *Spaskie*, *Egierskie*, *Scherskie*, w znaiomych butelkach kamiennych zamknięte.

Pan *Colquhoun* opisując handel *Londyński*, kładzie liczbę okrętów na *Tamizie* handlem bawiących się do 22,500. pomiędzy którymi prawdziwie kupieckich liczy do 13,144. Handel ten żywi także całe korpus złodzieiów na 10 klasz podzielony. Autor utrzymuje, iż samych towarów kolonialnych pod pozorem brania probow, kradną oni za 70 tysięcy funtów. To rzemiosło odprawiają nie tylko na okrętach, ale i w magazynach. Ci co wydadzą z magazynów towary drugim złodziejom, wynoszą do 550 osób, całkiem liczba wielkich i małych i złodzieiów wynosi 10,850. Za przykład przemysłu w tym rzemiosle podają tu, iż Prezydentowej *Londyńskiej* przy komunij u ołtarza zegarek wyjęto, a najwyższemu Policji dyrektorowi, gdy Królowi asystował do kościoła, zamieniono piękny kapelusz z galonem za inny wcale lichy. Król śmiał się bardzo z tego przypadku.

DO DATEK.

GAZETY KORRESPONDENTA

Z WARSZAWY DNIA 15. SIERPNIA ROKU 1800. w PIĄTEK.

z Paryża d. 50. Lipca.

Wczorajszy Dziennik Publiciste zawiera w sobie list z Bazylei, w którym wyrażono jest, iż tam widziano przejeżdżającego Ob. Barthelemy Członka Senatu Konserwatorów iadącego ku Augzburgowi.

Mowią, iż Hrabia St. Julien wyiedzie jutro do Wiednia. Rozgłaszają tu o przybyciu kuryera przyłanego z Rzymu od Oyca S. lub Króla Sardyńskiego.

Wiele dzienników Angielskich donoszą, iż zaraźliwa febra na wyspie Jersey zgubiła wiele ludzi; iż były takie tygodnie, w których ta choroba sprzątnęła razem oyca, syna i wnuka, lecz teraz już się nieco zmniejszyła.

Dowiadujemy się z Bordeaux, iż liczba okrętów Angielskich od 3 do 7. się pomnożyła; iż te okręty krążą blisko brzegów Medoc i Arcachon, i że mieszkańcy lękają się o zapalenie swoich lasów. Oddział garnizonu z Bordeaux i część gwardyi wysłane zostały do Medoc i Teste-de-Busch i przedsięwzięto wszystkie środki na przeszkodzenie wylądowania.

List z Breść pod d. 22. wyraża: Dnia 29. (18) Okręt Angielski od 74 armat, kilka fregat, kuttrow i lugrow zbliżyły się do wyspy Ouesant. Dnia 19 Lipca wysadzili nieco żołnierzy i maytkow na małą wysepkę odległą od Ouesant na wystrzał z karabinu. Kommandant wyspy wysłał tam natychmiast 40 ludzi z infanteryi z dwoma karonadami. Rozpoczęło się z obojey strony strzelanie, a Anglicy przymuszeni byli ustąpić na swoje statki zabrawszy rannych, których musiała być znaczna liczba. Anglicy zaufani w liczbę swoich okrętów zamysłali opanować tę nader pożyteczną wyspę, na której zdaleka widzieć można obroty nieprzyjacielskie. W Ouesant równie iak i w Quiberon, Benaudet i Beauvoir-sur-Mer znaleźli żołnierzy Republikanckich gotowych do dania dzielnego odporu; lecz o czym może Anglicy nie wiedzą, jest to, iż mieszkańcy wiejscy nie są ostatniemi do ubiegania się na wsparcie naszych żołnierzy (Dziennik Handlowy.)

Dnia 17. t. m. Rada wojenna 22giey dywizyi skazała 24 konfrypcyjnych na pięcioletnie kaidany i na 1500 frankow każdego z tychże.

Dziennik urzędowy oprócz examirow odprawianych przez Konsyliarzow Stanu, zawiera jeszcze pisma stosujące się do kontr-policyi. Z pomienionych examirow okazuje się, iż w Paryżu znajdował się wydział Rójalistow, który składali 1) Hide starlzy znany w korespondencyi pod imieniem Pawła Berri; 2) Dubois osoba tajemna wżysktim kierująca bez pokazania się. 3) Ferraud, czyli Durocher. Ten wydział ułożył kontr-policją, którey czynności powierzone były nieiakiemu Duperon który kierował tajemnie policją Paryżką za Ministra Pache, i używany był pod Ministrem Lebrun. Rójalisci mieli opanować Breść przez podstęp, postawić G. Pichegru na czele insurgentow zachodnich, a Villota na czele południowych, wysadzić na brzegi Francyi Hrabiego d'Artois i Xcia de Berri, zająć kassy publiczne, organizować małą armią w Paryżu pod kommandą kawalera Joubert, a w momencie wylądowania jednego Xcia, rozpuścić policją Republikancką, zamordować Konsulow, porozysłać na wżysktkie drogi kuryerow z doniesieniem o ogłoszeniu Króla w Paryżu &c.

Examen stosowny do kontr-policyi, odprawiony przez Konsyliarzow Stanu Chaptal, Champagny i Emmery, okazuje iakie były osoby wchodzące do konspiracyi, oraz obowiązki tych osób. Jedne z nich wchodzą w porozumienie z Dziennikarzami Paryżskimi, drugie odradzają Ministrom Angielskim przystępować do pokoju z Francją, którey wystawiają fałszywe wyobrażenie, iako to, iż Bonaparte jest od wżysktkich nienawidziany, iż nieukontentowany lud wżdycha za przywroceniem Monarchij, iż Generałowie oczekują tylko na pokazanie się jednego z Burbonow dla podzwignienia Tronu &c. &c.

Daley wyszczególnione są środki, iakich ma używać wydział Rójalistow na skutecz-

nienie ułożonego planu. Do tego należała korespondencya, wydatki i dochody wydziału, paszporta, organizacya kontr-policji, usługowanie zaigcicia *Brestu*; Do tego przedsięwzięcia Hrabia *d'Artois* należeć niechciał, dopóki *Brest* nie będzie opanowanym; na ten koniec postanowiono, iż 12. tysięcy wojska Royalistów z których trzy tysiące w mundurach Republikantkich, mieli stać o 10. mil od *Brestu*; mieli być wysłani kurjerowie z fałszywymi rozkazami do komendantów lądowych i morskich; popalić telegrafy utrzymujące komunikacye z *Paryżem*. Garnizon *Brestelski* miał być wysłany ku *St Malo*, a miejsce jego powinni zająć 3. tysiące żołnierzy przebranych po Republikantku. Umówione znaki miały ostrzedz flotę *Angielską* o zaigciu *Brest*. Proklamacye imieniem Króla miały być ogłoszone, i trzy milliony pomiędzy lud rozdane. Hrabia *d'Artois* we 12. tysięcy *Moskalow* miał wylądować za pomyślnym wiatrem, tymczasem jeden najwyższy komendant lądowy i morski miał w sobie połączyć wszystkie rządowe władze. Szczegóły wykonania znajdowały się w planie.

Wyrok Rady Stanu względem dekadów jest następujący: 1) Same tylko dni Dekadowe są przez władzę Narodową za Uroczystości uznane. — 2) Obchodzenie Świąt jest obowiązkiem dla samych tylko Urzędników Publicznych i dla płatnych od Rządu osob. — 3) Inni mają Prawo w dni te interesów swoich doglądać. — 4) Dni Jarmarków i Targów zostaną się podług oznaczenia Kalendarza Republikantkiego i wyroków Administracyjnych. W przypadku zgłasywania odmiany dni Jarmarków urządzane będą przez Konsulów na Rapport Ministra związków wewnętrznych i za zdaniem Prefekta. Dni Targowe oznaczone będą przez Ministra związków wewnętrznych na doniesienie Prefekta ściśleownie do interesów handlowych, wygody mieszkańców, i dni wyrażonych w Kalendarzu Republikantkim.

Dnia 27. przybyła tu pocztą znaczna osoba, którą mniemają być nowym posłańcem od Dworu *Wiedeńskiego*.

List Kommissji tymczasowej Rzpłtey *Lukański* do pierwszego Konsula był w tej ośnwie:

Obywatelu Konsulu. Twoie tryumfy raz jeszcze powrocili *Luce* wolność. Lud i Rząd *Lukański* uważają cię za opiekującego się nimi bołtwo. Nieprzeistaniel nim być tyle pozyskawszy chwały. Zachowujcie nas zapewne dla wolności, którą nam nadałeś. Jeżeli zbrodniarze którzy lud dręczyli, śmieli ciebie znieważać równie iako i niektórych Generalów *Francuskich*, przez momentalne uwodzenie ludu, lecz Rząd i

Lud uroczyście okaza *Włochom* i *Francyzi*, iakie jest naje w tej mierze mniemanie. Nie możemy być zawsze oddzielnymi, przyłącza nas więc do innej lekkiej Rzpłtey. Lecz prosiemy cię ażeby to połączenie nieuwłaczało w niczym Prawom które Rząd dla dobra tego kraju ułoży. Nie jest ci takno Obywatelu Konsulu, iż nasza polityczne położenie różni się od innych Narodów. — Pozdrowienie, uszanowanie i wdzięczność.

(podpisano) *V. Cotenna* Prezydent, *Ricci* sekretarz. Z dnia 23. na 24. w nocy wielka liczba mniemanych ubogich zgromadziła się przed domem Ministra związków wewnętrznych. Ci ludzie oddani byli do Kommissarzy ratunkowych w rozmaitych okręgach. Dnia onegdajszego zebrali się znówu wiele kobiet która także roszcząc sobie prawo do dobroczynności Narodu, przybyli do Kommissarza na przełmieściu *Sgo Antoniego* dla korzysztania z funduszów które mniemali u niego być złożonemi. Kommissarze odpowiadali, iż nie mają ieszcze w tej mierze rozkazu Ministra. Tłumy te z początku były spokojne, lecz potem nieprzytłocznie się zachowały znieważając Kommissarzy.

Z dnia 22. na 23. t. m. *Anglicy* w liczbie 15. czyli 16. ludzi wysiedli na małą odnogę *Belleisle* o dwie mile od *Dieppe*, lecz natychmiast do oddalenia się byli przymszonemi.

Statek pocztowy *Molomane* wypłynawszy z *Cherbourg* dnia 23. Czerwca do *Portsmouth*, powrócił do *Cherbourg* dnia 23. Lipca. Ekwipaż zeznaie, iż przytrzymany był w *Anglii* aż do d. 21. przez boiażni ażeby nas nieprzeistrażał o wyprawie wyszłej przed kilku dniami z *Portsmouth*. Wyprawa ta składała się z 6. okrętów, 12. fregat i 300. przewozowych statków z wojskiem do wylądowania.

z *Strazburga* dnia 26 Lipca.

G. Moreau w tych dniach jest tu spodziewany, bawienia jego będzie bardzo krótkie, zaraz ma nazad do armij powrócić. Niektórzy twierdzą, iż będzie mieć tu konferencyę z ministrem *Carnot*, lecz ta wiadomość potrzebuie potwierdzenia.

Dnia 28 Lipca. — *Bryzgowia* jest na nowo przez nasze wojska zajęta. *G. Desmoyers* dowodzący korpusem znajdującym się w tych stronach, założył swoją główną kwaterę w *Fryzburgu*.

z *Strazburga* d. 2. Sierpnia.

Zapewniają, iż około starego *Brisac* uformowane będzie korpus Armij obserwacyjney przeznaczone na wzmocnienie armij *G. Moreau* w przypadku gdyby kroki nieprzyjacielskie miały być rozpoczęte. Pomimo jednak tych przygotowań zawsze pokoy jest spodziewany.

Z *Dijon* pod datą 28 Lipca donoszą: Oboz w *Remilly* zajęty jest w tym momencie przez 12 do 13 tysięcy wojska; za zapowiedzianym nowych korpusów przybyciem wynosić będzie 36 do 40 tysięcy ludzi. Znajdować się tam ma znaczny park artylleryi; już wiele armat przybyło z *Paryża*, po innę posłano do *Auxonne*. W tych dniach przybył znaczny konwoy z pieńiedźmi dla armij odwodowej. 18ta Pułbrygada infanterji lekkiej i 53tey liniowej idące z *Włoch*, przybyły wczoray do tegoż miasta.

Te dwa korpusy straciły przynajmniej po 600 ludzi. Idą teraz do *Hollandyi*.

z *Hannu* dnia 29. Lipca.

Wszystkie przekładania Generala Cesarzkiego *Simpsona* były nadaremne. Generalowie Francuzcy trzymali się do litery konwencji armistycyiny. Tym czasem G. *Collaud* z dywizją swoją udał się do cyrkulu *Frankońskiego*, dla osadzenia tam linii. Jak tylko korpus G. *Augereau* stanie w *Moguncyi*, dywizja G. *Lesau* przejdzie przez *Ren* dla osadzenia linii armistycyiny wraz z GG. *Collaud* i *Souham*.

Francuzi mają teraz nową korzyść, iż jeszcze więcej wojsk jak dotąd wprowadzają do okolic Niemieckich dla osadzenia linii armistycyiny. Te wojska utrzymywane są będą kosztem *Niemiec*, i są daleko liczniejsze od wojsk Cesarzkich. Armia Francuska w Niemczech ma wynosić przeszło 150 tysięcy ludzi. Na utrzymanie ię Francuzi zapisują wszelkie wielkie rekwizycje, i zakładają liczne magazyny, do których nowe żniwa także należeć będą.

Kraie Elektora *Mogunckiego* procz dostawienia żywności, sukna i innych potrzeb, zapłacić mają 300,000 liwrow.

z *Monachium* dnia 30. Lipca.

G. *Moreau* nałożył był na kraj *Bawarski* kontrybucyę od 8 millionow liwrow. Teraz za przełożeniami Elektora, kontrybucyja ta zmniejszona została do 6 millionow liwrow z przedłużeniem terminu.

z *Ratyzbony* dnia 1. Sierpnia.

Jeden z najgorszych dla miasta naszego wypadków ięst zatamowanie dowozu żywności przez G. *Klenau*. Seym *Rzeszy* czynił już kilkakrotnie ale nadaremne przełożenia. Czekamy teraz na skutki listu przez G. *Kray* w tej mierze pisanego.

Francuzi w czasie przypadley Dekady, odprawiali parady przed mieszkaniami G. *Grenier*. W wieczor tegoż dnia grała muzyka w tymże samym mieyscu. Przez ogłoszone urządzenie przepisyujące, iak wiele każdy possessor domu żołnierszom wkwaterowanym dostarczyć ma, zupełna spokoynność i porządek został wprowadzony. Procz tego Francuzi ścisłą karność zachowują. O neutralność miasta naszego żadney nie mamy pewności.

Dnia 2. Sierpnia Deputaryja do G. *Moreau* poślana jeszcze nie powróciła. — Komunikacyja z lewym brzegiem *Dunaju*, i przywóz zboża doznaje teraz mnieyszych trudności. Wyspa *Oberwerth* na szrodku tej rzeki leżąca, ięst zawsze neutralną i uczęszczaną przez officerow oboięy stron.

z *Moguncyi* 3. 1. Sierpnia.

G. *Augereau* przybył tu dnia wczorayszego o 5 godzinie wieczorem, i wysiadł do pałacu *Mogunckiego*. Armia ięgo pomyka się w okolicy naszej.

z *Augsburga* d. 1. Sierpnia.

Rozeszła się wiadomość, iż *Francuzi* na dniu 23 p. m. osadzili *Reut* 800. ludźmi, głowna kwaterya *Książca Reut*, równie iak cała artyllerya odwodowa, do której 1800 koni potrzeba, przyjecha do *Ispruka* na dniu 24. *Kray* *Gryzonow* zupełnie ięst od *Austryjakow* opuszczony.

Mowią, iż G. *St. Suzanne* dowodzić będzie korpusu w wyższym *Rencie*, i założy kwatery swoją w *Offenburgu*, a G. *Augereau* obejmuie kommandę nad *Mosem*.

Stol G. *Moreau* ięst zawłze liczny, gdyż wielu Generalow i adiutantow do siebie zaprasza. Sala iadalnia ięst także sama, w której d. 25. Czerwca 1830. wyznauie *Augsburskie* czytane było.

Caly *Poralberg*, las *Bregenški* i lewy brzeg rzeki *Lech* zajęte są przez Francuzow.

z *Frankfortu* d. 2. Sierpnia.

Odpowiedzi na przełożenia nasze względem należney kontrybucyi, nieodebrałismy jeszcze ani od deputowanego do G. *Moreau* wyłanego, ani z *Paryża*. Listy iędnak prywatne z tego ostatniego mieysca wyrażają, iż z kontrybucyi cokolwiek odstąpiono, lecz za to pozycyaka 800,000. liwrow ma nastąpić. Jutro parada wielka ięst zapowiedziana, z powodu przyjazdu G. *Augereau*, G. *Souham* kosztem miała dawać będzie wielki obiad. Armia G. *Augereau* tymczasowo postawi się za *Niddą*. Drożyżna u nas ięst wielką.

Listy z *Konstantynopola* donoszą, iż względem opuszczenia przez Francuzow *Egiptu*, nowe powstają trudności. Zgadza się z tym artykuł umieszczony w *Monitorze*, który zdanie się odślaniać zamiar Rządu *Francuskiego* utrzymania się przy *Egipcie*.

Wszystkie pokolenia *Arabow* są do *Francuzow* przywiązane, a nawet sami *Mamelucy*, którzy się lekają rozpuszczenia przez Portę swoich milicyow. Nigdy jeszcze słabość woienna Porty tak się nie wydała, iak w czasie ostatney kłębki W. *Węzrya*, w której *Francuzi* prawie nie stracili, a *piezchałary Turcy* nie ochronili się do obozu oszańcowanego pod *Sellachich*, lecz rzucili się w pułstnie, gdzie ich więcej ięst jeszcze iak w bitwie zgięło.

Dnia 4. Sierpnia.

General *Kommenderujący Augereau*, który tu przybył o 10. godzinie z rana, wyjechał nazad wieczorem dla powrocenia do *Moguncyi*. Korpus pod ięgo dowodztwem pomyka się brzegami *Niddy*, które mają być przez wojska *Francuskie*, aż do ięy rzodeł zajęte. Głowna kwatery G. *Collaud* znajduje się od kilku dni w *Seligenstadt*.

z *Stugardu* dnia 3. Sierpnia.

Wczoray w wieczor o godzinie 10 przyjechał tu General *Cesarzki* Hr. *St Julien*, który w charakterze posła nadzwyczajnego w *Paryżu* przez kilka dni bawił, wraz z G. *Duroc* pierwszym adjutantem Konsula *Bonaparty*. Obay niezwłocznie w dalszą do *Wiednia* przez *Augsburg* wraz z swiata swoją puscili się droge. *Duroc* ma z sobą 5 kurjerow. Posłada zupełna *Bonaparty* zaufanie, zoflawał z nim w *Egipcie* i był iak wiadomo poślany w ważnych okolicznościach do *Berlinu* i *Wandei*.

z *Medyolanu* dnia 26. Lipca.

Powszechnie armistycium było tu wojskom zapowiedziane dnia 22. t. m. to ięst na kilka dni przed czasem, gdy miały stanąć w gotowości do marszu. Z tego powodu ułożona będzie linia rozciągająca się stąd przez *Como* i *Walteling*, aż do kraju *Gryzonow*; za pomocą tej linii wszystkie wojska *Francuskie* w prostey pomiedzy sobą zostaną komunikacyi. Po ogłoszeniu zawieszenia broni G. *Maffena* wyjechał do *Piemontu*. Ma tam odprawić rewii nad wojskami i nadać nową powagę Proklamacyi, którą ogłosił w *Piemontcie*. Przed swoim wyjazdem wydał tu dwa nowe rozkazy. Przez pierwszy przywraca wolny przewoz zboża w *Piemontcie* i *Cisalpinach*. Przez drugi usilnie zniszczyć położenia rzeczy, pokoy powinien być uważany za nieochybny. Z podpisaniem pokoyu najgorsze Rządu *Francuskiego* pragnienia, to ięst spoczynek *Europy* i wasza szczęśliwość, zostaną uskutecznione etc.

W tym mieyscie postanowiona ięst Kommissyja obowiążana rozpoznac potrzebki Officerow i Kommissarzy *Cisalpińskich*, którzy w czasie przybycia *Austryjakow*, opuścili swoje korpusy i powrocili do domow.

